

[Knud Kristensen.]

steriets Side, har begrænset vore Indkøb med og derigennem ogsaa skadet vore Afsetningsforhold og medvirket til, at vi ved Krigens Begyndelse var ringere stillede med Hensyn til Varebeholdninger, end vi vilde have været, hvis en saadan Administration ikke var udøvet. Det bevirker altsaa, at vi paa dette Tidspunkt er og fremdeles vil være ringere forsynede med Varer, men det betyder ogsaa, at de Varer, vi nu skal have, vil blive meget, meget dyrere, end hvis vi havde købt, medens Handelsstanden var villig dertil og havde indsendt Begæringer om at faa Lov dertil.

Hvad det andet Formaal angaar, det beskæftigelsesmæssige, har Resultatet jo været, at vi aldrig nogen Sinde, tror jeg jeg kan sige, over en længere Periode har haft en saa stor Hær af arbejdsløse som netop under denne Situation, hvor man havde næsten uindskrænket Bemyndigelse til at foretage Foranstaltninger for, som man siger, at fremme Beskæftigelsen i Landet, og det ikke blot i Krisetider, men ogsaa i forholdsvis gode Tider, noget i Retning af Højkonjunkturtider, som vi havde dem i 1936—37 og vel i Begyndelsen af 1938.

Nu ved jeg nok, at man siger: Ja, men vi har i den sidste Tid før Krigen været nede paa en meget lav Arbejdsløshedsprocent, og derved vil man bevise, at Arbejdsløsheden i Virkeligheden før Krigen var nede paa et Minimum. Dette Resultat kommer man til ved at regne Arbejdsløsheden i Procent af de organiserede Arbejdere. Jeg mener, at dette er en fuldkommen forfejlet Udregning af Arbejdsløshedens Størrelse, fordi det, som man stiller den i Forhold til, vilkaarligt kan forandres, saaledes at man kan gøre Arbejdsløshedsprocenten mindre, selv om ikke en eneste Mand mere kommer i Arbejde. Det er jo klart, at hvis vi alle meldte os ind i Fagforeningerne, vilde Arbejdsløshedsprocenten af dem, der var Medlemmer, gaa betydeligt ned, ned til et Minimum af, hvad Arbejdsløsheden var i Forvejen, uden at derved var skaffet Arbejde til en eneste Mand. Denne Form for Bevisførelse for Arbejdsløshedens Størrelse i et Samfund er derfor fuldkommen ved Siden af, den beviser intet som helst.

Nu siger man, at man kan heller ikke bruge de absolutte Tal, for det, det kommer an paa, er jo, i hvor stor en Befolkning der er saa og saa mange arbejdsløse; man kan f. Eks. ikke sammenligne Arbejdsløsheden her og Arbejdsløsheden i de store Lande

og saa sige, at vi er saa meget bedre stillede, for vi har ikke nær saa mange arbejdsløse, som de Lande har. Det er selvfølgelig rigtigt, men Danmarks Befolkning kan jo ikke saadan vilkaarligt forøges i en ganske kort Periode, og derfor er Tallet paa Danmarks Befolkning ikke saa paavirkeligt som Tallet paa dem, der staar i en Forening. Jeg har tidligere sagt og vil gerne gentage, at hvis man skal benytte en Procentberegning, saa maa man sætte Arbejdsløsheden i Forhold enten til Landets Befolkningstal eller, hvad der er endnu rigtigere, til dem, der er i den arbejdsdygtige Alder, og saaledes udfinde, hvor mange der er arbejdsløse paa de forskellige Tidspunkter. Men da, som sagt, et Lands Befolkning jo ikke fra Maaned til Maaned eller Halvaar til Halvaar vilkaarligt kan forøges saaledes som en Forenings Medlemstal, bliver det absolutte Tal dog langt mere rigtigt og langt mere i Overensstemmelse med de virkelige Forhold end det Tal, som er udregnet som en Procent af et Foreningsmedlemstal, der jo vilkaarligt kan forøges eller nedsættes, efter som Interessen er.

Vender vi os saa til den valutamæssige Virkning af Loven, saaledes som den er administreret, har jeg gentagne Gange og sidst ved denne Sags første Behandling paavist, at det var ganske naturligt, at denne Begunstigelse af de valutaforbrugende Erhvervs og Begrænsning af de valutaskabende Erhvervs Vilkaar i sig selv vilde være en Faktor, der fremkaldte uhyre Vanskeligheder paa det valutamæssige Omraade, ja, næsten som Konsekvens vilde føre til en ugunstig valutamæssig Stilling og derfor til store Vanskeligheder. Men dertil kommer jo, at denne Administration, der bestaar i, at et Statsorgan bestemmer, hvem der maa indføre, og hvornaar de maa indføre, hvorved hele Sagkundskaben paa disse Omraader sættes ud af Spillet, selvfølgelig vil føre til en betydelig Fordyrelse af vore Indkøb og dermed til en Ødsling med det Valutabeløb, som vi har Raadighed over. Det er jo klart, at naar ikke den dygtige kan handle, den, som kan gøre det mest fordelagtigt, naar ikke hans Deltagelse i denne Funktions Udøvelse kan forøges, som det vilde ske under normale Forhold, naar de unge ikke kan komme til, og naar man ikke kan foretage disse Indkøb, naar man anser Tidspunktet for at være det rette til at gøre det billigst og bedst, ja, saa er det klart, at man derigennem beslaglægger et betydeligt større Valutabeløb til Indkøb af de samme Varer,